

Mythologia, Venise, 1567 - III, 16 : De Proserpina

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[29\] : De Proserpina](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre III

[Mythologia, Francfort, 1581 - III, 16 : De Proserpina](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre III

[Mythologie, Paris, 1627 - III, 17 : De Proserpine](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre III

[Mythologie, Lyon, 1612 - III, 16 : De Proserpine](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - III, 16 : De Proserpina, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 18/09/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/829>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) ,
Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 77r°-79r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Proserpine](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Iam scilicet predictam putarunt. Eam Luciferam dictam fuisse constat, quia per semper eternos illos astrorum ignes descendens. Eadem rursus inferum Regina credita fuit, quia homines omnes fatorum necessitatibus hoc est Dei voluntati parent. Quid aliud canes sunt rabidi illum comitantes, quia calamitates & molestias, quas homines e fato assidue infestant? eius item forma tam formidabilis varietatem etiamnarum praeseruit. Potest eadem rursus veneficiorum praefecta fluviorum cursus conuertere, segries alio transferte, montes in profundum deuocere astra, deducere de celo, quia fatorum necessitatibus & voluntatis diuine nihil est quod non parent. Cum vellent igitur significare antiqui omnibus esse moriendum, neque quenquam posse Deorum voluntatem effugere, aut ab eo statutum diem praterire, omniaq; & commoda & incomoda proficiendi ex arbitrio voluntateque Deorum, huc & ad ortum & ad formam Hecates spectantia excogitarunt. At nunc de Proserpina verba faciemus,

De Proserpina.

Cap. XVI.

Proserpinam alii eandem esse voluerunt Hecaten, alii cum Hecaten e superioribus parentibus natam esse affirment, Cererem matrem Proserpinam fuisse contendunt: quae si e diuersis parentibus natam sunt, exdem certe esse non possunt. Hanc Cereris fuisse filiam declaravit Hesiodus in Theogonia;

Aucti p. i. ad Herape milvijianis. Aucti. datur.

Cerat p. i. proposito Aenei. Aut. de Ceratore.

Ceratore. Ceratore. Ceratore. Ceratore. Ceratore. Ceratore.

Divitis hic Cereris lectum concendit, ab illo

Nascitur amplexu Proserpina; quam rapit inde

Pluto, restituit marri sed Iupiter almus.

Apollodorus Atheniensis in primo lib. Louis & Stygis filiam esse Proserpinam tradidit. Scriptum reliquit Herobius lib. septimo, Valentiam, quae Hippo nium olim dicebatur, civitatem esse Siciliam in loco amoenissimo, ubi florentissima prata esse consueverunt, quo in loco cum flores legeret Proserpina a Plutone fuit rapta. Verum quoniam rem totam luculentissime expressit Marcus T. Cicero, & loci amoenitatem mirificè oratione pinxit, non grauabit ea ascribere, quae sunt in actione sexta in Caium verrem ad hunc locum pertinentia; Verus est haec opinio Judices, quae constat ex antiquissimis grecorum literis atque monumentis; insulam Siciliam totam esse Cereri, & Liberi consecratam. Hoc cum exteris gentes sic arbitrantur, tum ipsis Siculis tam persuasum est, ut animis eorum insitum, atque innatum esse videatur: nam & natas esse has in his locis Deas, & fruges in ea terra repertas arbitrantur, & rapam esse liberam, quam eandem Proserpinam vocant, ex Ennensem nemore; qui locus, quodd in media est insula situs, umbilicus Siciliæ nominatur. Quam cum inuestigare, & conquerire Ceres vellet, dicitur inflammasse eis ignibus qui ex Aetna vertice erumpunt; quas sibi cum ipsa præferret, orbem omnium peragrassæ terrarum. Enna autem, ubi ea, quae dico, gesta esse memorantur, est loco præcelso atque edito, quo in summo est aquata agri planities, & aquæ perennies: tota vero omni aditu circumcisa, atque direpta est. Quam circa lacus, lucique sunt plurimi, & les-

V. & tissimi

Mythologiae

Quissimi flores omni tempore anni: locus ut ipse raptum illum virginis, quē
iam à pueris accepimus, declarare videatur. Etenim propter eī spelunca
quædam, conuersa ad Aquilonem, infinita altitudine, qua Ditem patrem fe-
runt replete cum currū extitisse, abreptamque ex eo loco virginem secum
asportasse, ac subito non longe à Syracusis penetratæ sub terras, lacumque
repente in eo luce extitisse, ubi usque ad hoc tempus Syracusani festos dies
anniversarios agunt, celeberrimo virorum, mulierumque conuentu. Pau-
sanias tamen in Atticis ait locum fuisse apud Cephissum amnem, cui no-
men fuit Capriflico, vnde fama est cum rapta Proserpina Orcum ad inse-
ters descendisse. Idem in Corinthiacis inquit apud Chemarum fluvium septū
faisse è lapidibus, vnde cum rapta Proserpina Pluto ad subterranea deuen-
tit. Inde vero effectum est, ut, cum omnes ē Sicilia raptam Proserpinam pu-
tent, per Proserpinam Siculi, tanquam per familiare numen iurare consue-
uerint, ut et illud Aristophanis in Vespis; *qui tuas posse. Sancte per Proserpinā.*
Orpheus tamen in Argonauticis videtur significasse Proserpinam non in
specu à Plutone, sed soper mare latam fuisse, cum ita scribat;

Οὐτε φρύγιον εἶπεν οὐδὲ χρυσόν τε
Θάλασσας οὐκέτι δι' αὐτὸν εἴη μίσα θάλασσα.
Αὐτὸν δέ τοι Λέρος πλεύει καὶ ερχεται τοῖς οὐρανοῖς
Ποταμοῖς, καὶ πλοιώδεσσι διανεμειται.
Αἴσαρος ἐπειδεὶς καὶ πάντας ἀποφέρει.
20
Ut teneros olim carpens Proserpina flores
Sit patrui decepsa dolo, & portata frequentes
Per sylvas. ut iunxit equos sua sub iuga Pluto,
Terrificos, celeres, rapta ut Proserpina valli est
Per dorsum portata maris, perique aquoris undas.
Scriptum reliquit Sophoclis enarrator Proserpinam raptam fuisse à Plutō-
ne cum narcissum colligeret his verbis; *ἔτε μήδη τοι γενναντα τοι δημόσια,
τοὺς ιριπάτους, επαλίσσεις εργαζομένης τοι μάστιχας ἀποτίθει.* Nam v el an-
30 te quim raperetur à Plutone, eo delectabatur. Aiontigitur ipsam cum nar-
cissum colligeret, raptam fuisse. Obtinuit deinde Proserpina ut emulcas, &
capillorum lacerationes, & plague, quæ in funere familiarium & carissimorū
fuerent, in eius honorem ederentur, tanquam quedam sacrificia; quod ita ex-
presit Euripides in Oreste;

αἰδοντες σπειρε, Τοῦ Αργούς ξενού χθονίοις
Μητρός Μετρίφρατα καλλίστησαν.
Capitissim plagæ, pulchra, subterranea,
Sortita quas olim Dea est Proserpina.
40 Quæ cum mortuorum esset Regna, dicti sunt omnes ab Horatio in primo
carminum à Proserpina excipi in his;
Multa senum ac iuuenum densantur funera: nullum
Sexus caput Proserpina fugit.

Cum rapta fuisset igitur Proserpina, ac Ceres eius mater ieiuna illam que-
retet ab Hippothoonte Neptuni & Alopei Cercyonis filiæ, & à Meganira in-
hospitium fuit accepta. Tunc Meganira illi & mensam paravit & vinum mi-
scuit; at Dea mortens recusavit, cum diceret, sibi non fas esse bibere vinum
in filiæ calamitate; ac cinnum è farina sibi parari iussit, quem bibit. Erat
tame muliercula quedam Meganiræ ancilla, ut tradidit Philochorus, Pa-
nos.

nos & Echus filia, quæ cum Deam mælam videret, ridiculas narratiæculas; & sales Iambico metro ad commouendam Deam ad risum, & ad sedandum dolorem, interponebat: quare genus id carminis nō ante obseruatum, iambicum ab illa dictum fuit, ut tellatur Nicander in Alexipharmacis;

Carmina à mæla rīpōzis mādēz rīlōz
Nōtāpōz Dātūz mātūz sātīz dātūz Dātūz
Arenātēz lāptīz dātūz dātūz mātūz
Opālōz dātūz mātūz dātūz dātūz
Ipse mīhi rēplē spūmāntiā cymbiā cīnno,
Ieūnt Cērēz, potu mūltā arte pārato.
Quo Cētēz os olim penes Hīpōthuontā tīgāuit,
Ludicriā salibūz cūm lātāretur Iambēz.

Atque cum nusquam Proserpina inueniretur à Cerere, dicta est dénum ab Arethusa Nympha à Plutone rapta fuisse, & ad inferos deportata. Tum vero Iupiter roganti Cereri pro filia, & temeritatem fratris accusanti promisit se facturum ut filia sibi restitueretur, si ea conditione ad eam capiendam accederet, ut nihil eorum gustasset, quæ forent apud inferos. Verum cum illa tria grana malii punici, vel nouem, ut alii maluerunt, edisset inde Aesculapio, filia liberâ educere omnino nō potuit. Verūtamen ad mitigandum Cereris dolor statuit Iupiter ut alterne sex menses apud maritū, totidemque cum matre deget et Proserpina: sic enim ab omnibus qui de Deoū antiquo: um natura scripsere, memorie proditum est. scriptum reliquit Theagenes & Apollodorus Cyrenaicus in lib. 1. de Diis Iouem ad placidā Proserpinam, ipsi Siciliam donasse. Fama est Pirithoum ac Theseū audita Proserpinæ pulchritudine, illam rapturo, ad inferos descendisse: quippe cum ita conuassissent ut alter alteri in acquirenda muliere opem ferret; ac iactis sortibus utri prima obueniret, Theseo espta Helena coniegit. Cum vero Pirithoum in Proserpinæ desiderium incidisset, iureiurando astrictum habuit aiutorem Theseū, qui ambo per Tanarū ad inferos descendederunt. Illi cum super petra quadam consedissent, inde consurgere non posuerunt, donec Hercules ad rapiendum Cerberū profectus, Theseum, ut qui coactus rō accelerat, liberavit: At Pirithoum ibi reliquit, quoniam consulto se in ea pericula coniecerat; quam

Gātīz fā māpī mārēz jāpōz Dātūz mātūz

Tāpōz dātūz Cētēz yōtēz dātūz lāpōz

Hāpōz lātārēz sātīz dātūz.

Thēsēz, Ercēthidas inter clārisāmūz om̄nes

Qui fuit, & celeber, durissima vinclā tenebant

Tenārā sub humo; quoniam comitatus euntēm

Illiuc Pirithoum fuerat.

Et Virgilii lib. sexto ita de his querentem Charontem inducit;

Nec vero Alcidēn me sum lātātūz euntēm

Accepisse laēu, nec Thēsēz, Pirithoumque.

Dīs quānquam geniti, atque iniusti viribūz eſtent.

Tarcārēm ille manu custodem in vincla petivit,

Iphīs à solo regis, traxitque erētēm.

Hi dominām Dītē Thalāmō deducere adorti.

Proserpinæ mos erat modo canes, modo nigras & steriles victimas immola-

V 2 zi, quare

10

20

30

40

Mythologiae.

si, quare ita scripsit Virgilius; ipse atri velleris sgnam
Aeneas matri Eumenidum, magna que sorori
Euse serit, sterilemque tibi Proserpina vaccam.

Hoc in loco non solum varios ritus facrorum, sed etiam aliam esse Hecaten, aliam Proserpinam obseruare conuenit; quoniam & Hecaten sororem Eumenidum, & Proserpinum poeta nominauit, cu huic agnam, illi vaccam sterilem immolarū dixit. Scripsit Pausanias in Broticiis Proserpinam adhuc paruulam ad capiendum anterem, quem invita de manu dimiserat, in ca-

uternosum antrū ingressam, quo ansere, à lapide sub quo se occultauerat retracto statim filius ex eo loco emersit, qui fuit nominatus Ercyna. Fuit in agro Phocensi Proserpinæ Venatrixis templum, & Soteræ fuit Ieronantis siue Sospitz apud Arcades. Apud Phlyenses Primogeniz. Nam & huius Dei pro rerum eventis antiqui multa cognomina excogitarunt: atque cum fabulas huiusmodi ex historiis rerum verarum fixerint poete, tum multa ad ornatum, & ad probabilitatem adiuxerunt. scriptum reliquit zezes hillockia 41. Chilid. 2. Theseum in Molossorum regionem una cum Pirithoo venisse, cuius regionis Rex dicebatur Aidoneus, uxor Ceres, filia Proserpina (nam mos fuit Molossorum omnes formosas mulieres Proserpinas appellare); canemque habebat Aidoneus eximis magnitudinis, qui Tricerberus vocabatur. Hi cum per insidias filiam Regis rapere conarentur, re patefacta in vinculis coniecti sunt: arque quoniam Pirithous auctor illarum insidiarum fuerat, Tricerbero projectus ab eo lanziatur & voratur. Theseus, quia non sponte, sed coactus & alieno ductu accelerat, in vinculis fuit retentus, donec Hercules eō ab Euritheo missus ad abducendum Tricerberum, illū ē vinculis liberavit. At nunc cur fabulas has fixerint, explicemus. Cicero in lib. secundo de Natura Deorum vim omnem terrenam scribit esse Plutoni patri dedicatam qui & Pluto & Dis ideo vocatus fuit, quod omnia & recidant in terras, & orientur ē terris. Is igitur rapuit Proserpinam, quam frugum semen esse volunt, absconditamque queri ē marre singunt. Illa Ceteris filii nominatur, quis semina, quæ iaciuntur, ē præteritis frugibus sunt exempta. At cur cum flores colligeret fuit a Plutone rapta? aut cur narcissum præcipue colligens? quia per flores Sicilia fertilitatem & aeris tēperie demonstrarunt scriptores; quippe cum in Sicilia per omnes propè menses anni flores esse consuerint hec de Lusitania scripsit Athenaeus lib. octauo, quod ibi rorū ac violæ per maius spatium triū mensū deesse non consuerunt. Præterea cum sub terra occultatur semen, tanquam spongia ad se nutrimentum attrahit, & impletur per hyemem, quod in radices trahitur; quippe cum a superiori frigore semen depresso exireat in caput, radicesque in loco tepidiori dilatet; illud semen cum impicatur nutrimento in futuram nullam semen colligit, quare colligens flores Proserpina sub terra detinetur a Plutone. At quos flores? Narcissum præcipue, quod nomen torporem & segnitiem significat. Non enim statim erumpit semen ubi nutrimentum colligit, ne florū materiam, sed in se contingit; donec anni tempore illud paulatim euocatur & in thyrsos diffunditur. Rapta esse dicitur in Sicilia, quod ea insula ceterarum omnium tritici fructissima sit, que etiam horreum fuisse dicitur Romanorum. Hæc ab Arethusa, quæ virtus est seminis, ut nomen ipsum significat. Ceteri indicantur, quis apto tempore ab ipsa insita virtute expellitur. Hæc latet sex mensis

20. canemque habebat Aidoneus eximis magnitudinis, qui Tricerberus vocabatur. Hi cum per insidias filiam Regis rapere conarentur, re patefacta in vinculis coniecti sunt: arque quoniam Pirithous auctor illarum insidiarum fuerat, Tricerbero projectus ab eo lanziatur & voratur. Theseus, quia non sponte, sed coactus & alieno ductu accelerat, in vinculis fuit retentus, donec Hercules eō ab Euritheo missus ad abducendum Tricerberum, illū ē vinculis liberavit. At nunc cur fabulas has fixerint, explicemus. Cicero in lib. secundo de Natura Deorum vim omnem terrenam scribit esse Plutoni patri dedicatam qui & Pluto & Dis ideo vocatus fuit, quod omnia & recidant in terras, & orientur ē terris. Is igitur rapuit Proserpinam, quam frugum semen esse volunt, absconditamque queri ē marre singunt. Illa Ceteris filii nominatur, quis semina, quæ iaciuntur, ē præteritis frugibus sunt exempta. At cur cum flores colligeret fuit a Plutone rapta? aut cur narcissum præcipue colligens? quia per flores Sicilia fertilitatem & aeris tēperie demonstrarunt scriptores; quippe cum in Sicilia per omnes propè menses anni flores esse consuerint hec de Lusitania scripsit Athenaeus lib. octauo, quod ibi rorū ac violæ per maius spatium triū mensū deesse non consuerunt. Præterea cum sub terra occultatur semen, tanquam spongia ad se nutrimentum attrahit, & impletur per hyemem, quod in radices trahitur; quippe cum a superiori frigore semen depresso exireat in caput, radicesque in loco tepidiori dilatet; illud semen cum impicatur nutrimento in futuram nullam semen colligit, quare colligens flores Proserpina sub terra detinetur a Plutone. At quos flores? Narcissum præcipue, quod nomen torporem & segnitiem significat. Non enim statim erumpit semen ubi nutrimentum colligit, ne florū materiam, sed in se contingit; donec anni tempore illud paulatim euocatur & in thyrsos diffunditur. Rapta esse dicitur in Sicilia, quod ea insula ceterarum omnium tritici fructissima sit, que etiam horreum fuisse dicitur Romanorum. Hæc ab Arethusa, quæ virtus est seminis, ut nomen ipsum significat. Ceteri indicantur, quis apto tempore ab ipsa insita virtute expellitur. Hæc latet sex mensis

30. canemque habebat Aidoneus eximis magnitudinis, qui Tricerberus vocabatur. Hi cum per insidias filiam Regis rapere conarentur, re patefacta in vinculis coniecti sunt: arque quoniam Pirithous auctor illarum insidiarum fuerat, Tricerbero projectus ab eo lanziatur & voratur. Theseus, quia non sponte, sed coactus & alieno ductu accelerat, in vinculis fuit retentus, donec Hercules eō ab Euritheo missus ad abducendum Tricerberum, illū ē vinculis liberavit. At nunc cur fabulas has fixerint, explicemus. Cicero in lib. secundo de Natura Deorum vim omnem terrenam scribit esse Plutoni patri dedicatam qui & Pluto & Dis ideo vocatus fuit, quod omnia & recidant in terras, & orientur ē terris. Is igitur rapuit Proserpinam, quam frugum semen esse volunt, absconditamque queri ē marre singunt. Illa Ceteris filii nominatur, quis semina, quæ iaciuntur, ē præteritis frugibus sunt exempta. At cur cum flores colligeret fuit a Plutone rapta? aut cur narcissum præcipue colligens? quia per flores Sicilia fertilitatem & aeris tēperie demonstrarunt scriptores; quippe cum in Sicilia per omnes propè menses anni flores esse consuerint hec de Lusitania scripsit Athenaeus lib. octauo, quod ibi rorū ac violæ per maius spatium triū mensū deesse non consuerunt. Præterea cum sub terra occultatur semen, tanquam spongia ad se nutrimentum attrahit, & impletur per hyemem, quod in radices trahitur; quippe cum a superiori frigore semen depresso exireat in caput, radicesque in loco tepidiori dilatet; illud semen cum impicatur nutrimento in futuram nullam semen colligit, quare colligens flores Proserpina sub terra detinetur a Plutone. At quos flores? Narcissum præcipue, quod nomen torporem & segnitiem significat. Non enim statim erumpit semen ubi nutrimentum colligit, ne florū materiam, sed in se contingit; donec anni tempore illud paulatim euocatur & in thyrsos diffunditur. Rapta esse dicitur in Sicilia, quod ea insula ceterarum omnium tritici fructissima sit, que etiam horreum fuisse dicitur Romanorum. Hæc ab Arethusa, quæ virtus est seminis, ut nomen ipsum significat. Ceteri indicantur, quis apto tempore ab ipsa insita virtute expellitur. Hæc latet sex mensis

40. canemque habebat Aidoneus eximis magnitudinis, qui Tricerberus vocabatur. Hi cum per insidias filiam Regis rapere conarentur, re patefacta in vinculis coniecti sunt: arque quoniam Pirithous auctor illarum insidiarum fuerat, Tricerbero projectus ab eo lanziatur & voratur. Theseus, quia non sponte, sed coactus & alieno ductu accelerat, in vinculis fuit retentus, donec Hercules eō ab Euritheo missus ad abducendum Tricerberum, illū ē vinculis liberavit. At nunc cur fabulas has fixerint, explicemus. Cicero in lib. secundo de Natura Deorum vim omnem terrenam scribit esse Plutoni patri dedicatam qui & Pluto & Dis ideo vocatus fuit, quod omnia & recidant in terras, & orientur ē terris. Is igitur rapuit Proserpinam, quam frugum semen esse volunt, absconditamque queri ē marre singunt. Illa Ceteris filii nominatur, quis semina, quæ iaciuntur, ē præteritis frugibus sunt exempta. At cur cum flores colligeret fuit a Plutone rapta? aut cur narcissum præcipue colligens? quia per flores Sicilia fertilitatem & aeris tēperie demonstrarunt scriptores; quippe cum in Sicilia per omnes propè menses anni flores esse consuerint hec de Lusitania scripsit Athenaeus lib. octauo, quod ibi rorū ac violæ per maius spatium triū mensū deesse non consuerunt. Præterea cum sub terra occultatur semen, tanquam spongia ad se nutrimentum attrahit, & impletur per hyemem, quod in radices trahitur; quippe cum a superiori frigore semen depresso exireat in caput, radicesque in loco tepidiori dilatet; illud semen cum impicatur nutrimento in futuram nullam semen colligit, quare colligens flores Proserpina sub terra detinetur a Plutone. At quos flores? Narcissum præcipue, quod nomen torporem & segnitiem significat. Non enim statim erumpit semen ubi nutrimentum colligit, ne florū materiam, sed in se contingit; donec anni tempore illud paulatim euocatur & in thyrsos diffunditur. Rapta esse dicitur in Sicilia, quod ea insula ceterarum omnium tritici fructissima sit, que etiam horreum fuisse dicitur Romanorum. Hæc ab Arethusa, quæ virtus est seminis, ut nomen ipsum significat. Ceteri indicantur, quis apto tempore ab ipsa insita virtute expellitur. Hæc latet sex mensis

ses apud maritum, dum sol in signis Australibus à semente fuerit, donec ad maturitatem fruges perducens ad Borealia paulatim redierit: tunc enim non amplius semen est sub terra per sex menses, sed in horreis agricultorum, & apud superos in locis editioribus. Dicta est ut quidam putarunt à Latinis à serpente, quia semen per terram serpat, quam alii ita dictam existimabant, quia luna sit, & modo ad dextram, modo ad sinistram declinet. Hec filia est Iouis & Cereris, caloris scilicet ac terrae: quam tamen lunam esse sensit Orpheus in hymnis, ut in his appetat;

Εργαστε, εργαστε, μηδεποτε μινων,
Εισπει, Ανακατει τοις πυραι των νύκτων.
Ιερις ιερινα διατεθει, χαράπεται.
Splendida, sola viris opribilis, νυχις γεννα
Οιτεντας faciem, cornutaq; , frugibus almit
Quz sacrum corpus monitras tidentibus agris.

10

Qui igitur lunam, & Hecaten, & Proserpinam esse putarunt unam, illam sex menses apud inferos esse alterne dixerunt, quia tantundem sub terra, quantum supra terram luna in toto anno commoretur. Physici præterea ac Mythologi antiqui superius hemisphaeriu, quod nos incolimus, Veneris appellatione coluerunt, inferius Proserpinam nominarunt: qua ratione Proserpinam à Plutone sub terram deportatam in fabulis tradiderunt. atq; de Proserpina satis, nunc de luna dicamus.

De Luna.

Cap. XVII.

AT vero Lunam diuersam esse ab Hecate existimatam, diuersorum partentium ratio patefacit: cum Lunam alii Hyperionis filiam esse crediderint, alii Pallantis cuiusdam, inter quos fuit Homerus, qui ita scripsit in hymno in Mercurium;

Τόξο ή πλήρεις λύκος η παρέποντος.
Δεν νίνε μετανή προσθετεισ δια σκότου,
Πάλλοντος προσθετας άνετον.
Hinc Aurora tolit mortalibus orta labores.
Divinit ad speculum venit præsentia Luna,
Quz Megamedeo fuerat Pallantei creata.

30

At Hesiodus in Theogonia Lunam filiam fuisse hyperionis & Thiz putauit, cum ita scribat;

Θεας τηλικη μέγας, Αυτεράδει τολμει,
Καθ' εγγενειαν, Σπεργόνας φαίνει
Α' παντος τη διαι την πατει νέφει τηνει:
Πατεις Καταλαβούσης παντοιος οιστεται
Thiz parit Solem magnum, Lunamq; nitentem,
Quz superis exorta, viris que lumina pandit.
Aurorant, rebus reddit quz exorta colores.
Has parit amplexo coniuncta Hyperionis almi.

40

Alii Solis filiam, at non sororem, fuisse crediderunt, ut testatur in his Euripiades in Phoenissis;

Αλλας ουτης ουτηνεινη
Καλλονη ειδεσσας χρυσιδενησσα

Φίλιππος